

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Cdo/173/2016
Identifikačné číslo spisu:	7298898742
Dátum vydania rozhodnutia:	27.09.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Ivan Machyniak
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:7298898742.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu Q. J., bývajúceho v T., T., proti žalovaným 1/ B. Q., bývajúcej v Q., R., v dovolacom konaní zastúpenej JUDr. Vlastimilom Klepáčom, advokátom so sídlom v Košiciach, Krmanova 16, 2/ E. X., bývajúcej v T., J., 3/ B. Z., bývajúceho v Y., L., o zaplatenie 7 162,72 Eur (215 784 Sk) s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 29 C 325/1998, o dovolaní žalovanej 1/ proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 22. septembra 2015 sp. zn. 5Co/295/2015, takto

rozhodol:

Dovolenie o d m i e t a.

Žalobcovi právo na náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Košice II rozsudkom zo 16. februára 2006 č. k. 29 C 325/98-158 v spojení s opravným uznesením z 2. februára 2007 a v spojení s uznesením zo 7. februára 2007 uložil žalovanej 1/ povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 71 928 Sk s príslušnými úrokmi z omeškania a žalovanému 3/ povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 143 856 Sk s príslušnými úrokmi z omeškania, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Žalobu voči žalovanej 2/, ako aj nad 9 %-né úroky z omeškania zamietol. Žalovaným 1/ a 3/ uložil povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania a na účet okresného súdu nahradiť trovy konania štátu. Žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť trovy konania žalovanej 2/. Za základ svojho rozhodnutia vzal zistenia, že žalobca počas pobytu v Kanade uskutočneného na pozvanie otca žalovaných B. X., ktorý zomrel X. XX. XXXX, využil možnosť kúpy osobného motorového vozidla typu Mazda 626, ŠPZ Ontario 280 XCO, že vozidlo kúpil z vlastných peňažných prostriedkov (otec žalovaných B. X., kúpu osobného vozidla pre žalobcu iba sprostredkoval), že jeho prepravu na Slovensko uskutočnil na vlastné náklady a že po uplynutí blokačnej doby jedného roka mu malo byť vozidlo formálne odpredané za symbolickú cenu jednej koruny. Tieto zistenia mal preukázané predovšetkým z výsluchu žalobcu, listinných dôkazov nachádzajúcich sa v spise Okresného súdu Košice I sp. zn. 11 D 67/96, z výsluchu svedka S. P. a ďalších okolností, ktoré vyšli v konaní najavo svedčiacich v prospech tvrdení žalobcu. Na základe uvedených zistení dospel k záveru, že predmetné osobné motorové vozidlo bolo vo vlastníctve žalobcu a nie otca žalovaných. Táto vec bola preto v rozpore so zákonom pojatá do dedičstva po nebohom B. X. a nesprávne pripadla žalovanému 3/

s povinnosťou vyplatiť žalovanú 1/ v pomere jednej tretiny z hodnoty vozidla. Keďže žalovaný 3/ v priebehu konania vozidlo predal, pripustil uznesením žalobcom navrhnutú zmenu žaloby na plnenie (žalobca sa pôvodne domáhal určenia, že on je výlučným vlastníkom vozidla) a uložil žalovaným 1/ a 3/ povinnosť zaplatiť mu peňažné plnenie pozostávajúce z kúpnej ceny vozidla a z nákladov spojených s jeho prepravou. Právne vec posúdil ako majetkový prospech získaný žalovanými 1/ a 3/ plnením z právneho dôvodu, ktorý dodatočne odpadol (§ 451 ods. 1 a 2 OZ). Žalobu smerujúcu proti žalovanej 2/ zamietol pre nedostatok jej vecnej pasívnej legitimácie v konaní. Na námietku premlčania vznesenú žalovanou 1/ neprihliadol, keď dospel k záveru, že k získaniu bezdôvodného obohatenia došlo úmyselne, v ktorom prípade platí 10 ročná objektívna premlčacia doba (§ 107 ods. 2 OZ). Rozhodnutie o trovách odôvodnil zásadou zodpovednosti za výsledok v sporovom konaní (§ 142 ods. 1 O. s. p.).

2. Krajský súd v Košiciach rozsudkom z 22. septembra 2015 sp. zn. 5Co/295/2015 po tom, ako Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením z 31. marca 2015 sp. zn. 6 Cdo 194/2014 (po tretíkrát) jeho rozsudok z 30. mája 2013 sp. zn. 5 Co 4/2013 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, postupujúc v intenciách zrušujúceho uznesenia najvyššieho súdu rozsudok okresného súdu v spojení s opravnými uzneseniami potvrdil a rozhodol, že o trovách dovolacieho a odvolacieho konania rozhodne do 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. V odôvodnení rozsudku uviedol, že skutkové zistenia prvostupňového súdu sú založené na hodnotení dôkazov, pri ktorom súd prvého stupňa postupoval v súlade s ustanovením § 132 O. s. p., že v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplývali z prednesov účastníkov alebo vyšli najavo inak, nie je logický rozpor a teda, že výsledok hodnotenia dôkazov zodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ustanovení §§ 132 až 135 O. s. p. Vzhľadom na všetky vykonané dôkazy a okolnosti, ktoré vyšli v konaní najavo, dospel zhodne so súdom prvého stupňa k záveru, že osobné motorové vozidlo nezakúpil B. X., ale žalobca. Pokiaľ ide o právne posúdenie veci uviedol, že okresný súd použil na vec správny právny predpis a aj ho správne vyložil. Za správny považoval aj záver okresného súdu, že žalovanými 1/ a 3/ vznesená námietka premlčania nie je opodstatnená, i keď z iných dôvodov. Ku skutočnostiam uvedeným žalovanou 1/ v podaní zo 4. júna 2015 uviedol, že vozidlo Mazda 626 nebolo majetkom poručiteľa neb. B. X. a nemohlo byť predmetom dedenia (aj keď formálne bolo do dedičstva zahrnuté). Preto ani jeho hodnota stanovená v dedičskom konaní nemala žiaden vplyv na výšku nároku žalobcu. Žalobca nemal voči poručiteľovi žiadnu pohľadávku. Vozidlo bolo jeho majetkom a v jeho držbe, až kým ho neodovzdal žalovanému 3/. Poručiteľ teda nemal voči žalobcovi nijaký dlh, preto ani nebolo možné na vec aplikovať ustanovenie § 470 OZ. Považoval preto rozsudok súdu prvého stupňa za vecne správny.

3. Proti tomuto rozsudku krajského súdu podala včas dovolanie žalovaná 1/. Navrhla rozsudok odvolacieho súdu a tiež okresného súdu zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie. K prípustnosti dovolania uviedla, že jej postupom odvolacieho súdu bola odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p. Odňatie možnosti konať pred súdom videla v tom, že odvolací súd v dôvodoch rozhodnutia nedal odpovede na jej právnu argumentáciu, podľa ktorej nie je prípustné, aby ju súd zaviazal na zaplatenie 71.928 Sk s príslušenstvom, ak v dedičskom konaní reálne získala dedičstvo v sume 30.000 Sk a že súdy vôbec nebrali zreteľ na hodnotu motorového vozidla určenú znalcom v dedičskom konaní, ktorá bola oveľa nižšia ako jeho kúpna cena, čo zapríčinil žalobca spolu s neb. B.. Dovolanie odôvodnila aj tým, že okresný súd na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a následne vec nesprávne právne posúdil a že rovnako postupoval na základe právneho názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky aj odvolací súd.

4. Žalobca svoje právo vyjadriť sa k dovolaniu žalovanej 1/ nevyužil.

5. Dňa 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len C. s. p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“), prístupujúci k rozhodovaniu v tejto veci po 30. júni 2016, postupoval na základe úpravy prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 C. s. p. (podľa ktorého, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti) už podľa tohto zákona. Keďže dovolanie v tejto veci bolo podané ešte pred 1. júlom 2016, podmienky jeho prípustnosti bolo nutné posúdiť podľa právneho stavu existujúceho tu v čase podania dovolania, teda podľa príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku rešpektujúc, že podľa § 470 ods. 2 C. s. p. procesné účinky dovolania podaného pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované aj po 30. júni 2016. Nevyhnutnosť takéhoto posudzovania vyplýva tiež zo základných princípov Civilného sporového poriadku, a to princípu spravodlivej ochrany porušených práv a právom chránených záujmov tak, aby bol naplnený princíp

právnej istoty, vrátane naplnenia legitímnych očakávaní strán dovolacieho konania, ktoré začalo za účinnosti skoršej úpravy procesného práva (Čl. 2 ods. 1 a ods. 2 C. s. p.), a princípu ústavného konformného i eurokonformného výkladu noriem vnútroštátneho práva (Čl. 3 ods. 1 C. s. p.).

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky, ktorého funkčná príslušnosť na prejednanie dovolania ostala zachovaná (§ 35 C. s. p.) po zistení, že dovolanie bolo podané včas k tomu oprávneným subjektom zastúpeným advokátom v súlade s ustanovením § 429 ods. 1 C. s. p., najskôr skúmal, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním a dospel k záveru, že dovolanie žalovanej 1/ treba odmietnuť.

7. Podľa § 236 ods. 1 O. s. p. bolo možné dovolaním napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťal.

8. Podľa § 238 O. s. p. dovolanie bolo prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej (odsek 1). Dovolanie bolo prípustné aj proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (odsek 2) a napokon tiež proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak šlo o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 (odsek 3).

9. V preskúmvanej veci rozsudok odvolacieho súdu nevykazuje znaky rozsudku uvedeného v § 238 ods. 1 až 3 O. s. p., pretože nejde o zmeňujúci, ale o potvrdzujúci rozsudok. V tejto veci síce rozhodoval dovolací súd, ale nejde o prípad, kedy by sa odvolací súd odchýlil od jeho právneho názoru vysloveného v zrušujúcom uznesení. Nejde ani o rozsudok, vo výroku ktorého by odvolací súd vyslovil, že je dovolanie proti nemu prípustné a nejedná sa ani o rozsudok, ktorým by bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ktorým by súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4. Dovolanie žalovanej 1/ preto podľa týchto zákonných ustanovení prípustné nie je.

10. V ustanovení § 237 ods. 1 O. s. p. boli vymenované vady, ktoré boli dôvodom prípustnosti dovolania smerujúceho proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu. Dovolací súd, vzhľadom na zákonnú povinnosť vždy na tieto vady konania prihliadnuť, preskúmal prípustnosť dovolania aj z hľadísk uvedených pod písmenami a/ až g/ ustanovenia § 237 ods. 1 O. s. p. Nezistil však existenciu žiadnej podmienky prípustnosti dovolania uvedenej v tomto zákonnom ustanovení.

11. Pokiaľ žalovaná 1/ v dovolaní tvrdila, že odvolací súd v napadnutom rozsudku nereagoval na jej právnu argumentáciu uvedenú v jej odvolaní zo 16. 3. 2006, resp. v jej podaní zo 4. 6. 2015 a preto je jeho rozsudok nepreskúmateľný treba uviesť, že odvolací súd sa v dôvodoch rozsudku osobitne vyjadril k otázke premlčania nároku, a to v zmysle právneho názoru najvyššieho súdu vysloveného v tejto veci v zrušujúcom uznesení z 25. marca 2009. V dôvodoch rozhodnutia vysvetlil síce stručne, ale výstižne aj to z akého dôvodu, hodnota vozidla zistená v dedičskom konaní nemala vplyv na žalobcom požadovanú výšku peňažného plnenia a prečo v danej veci neprichádzalo do úvahy použitie ustanovenia § 470 OZ. Odvolací súd tak dal v dôvodoch rozsudku odpovede na všetky podstatné právne argumenty uvedené žalovanou 1/ v jej odvolaní, resp. v jej podaní zo 4. 6. 2015. Nemožno preto súhlasiť so žalovanou 1/, že odvolací súd porušil jej právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, ktoré patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, a teda, že jej bola odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 ods. 1 O. s. p. Dovolanie žalovanej 1/ nie je preto prípustné ani podľa ustanovenia § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p.

12. Pokiaľ žalovaná 1/ namietala, že postup súdu v procese zisťovania skutkových podkladov pre rozhodnutie nebol správny, dovolací súd tu uvádza, že v prípade neúplnosti alebo nesprávnosti skutkových zistení a skutkových záverov nejde o nedostatok, ktorý by bol v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu považovaný za dôvod zakladajúci vadu konania v zmysle ustanovenia § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. (pozri R 42/1993, R 37/1993, R 125/1999).

13. Rovnako ani nesprávne právne posúdenie veci nezakladá prípustnosť dovolania. Ide síce o relevantný dovolací dôvod, ktorý ale nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 ods. 1 O. s. p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia (pozri R 54/2012).

14. So zreteľom na vyššie uvedené možno uzavrieť, že dovolanie žalovanej 1/ proti rozsudku odvolacieho súdu nebolo podľa § 238 O. s. p. prípustné a neboli zistené ani dôvody prípustnosti

dovolania podľa § 237 ods. 1 O. s. p. Najvyšší súd Slovenskej republiky jej dovolanie preto ako procesne neprípustné odmietol [§ 447 písm. c) C. s. p.].

15. K žiadosti žalovanej 1/ o zrušenie uznesenia Krajského súdu v Košiciach z 30. decembra 2013 č. k. 5Co/517/2013-431, ktorým bolo rozhodnuté o náhrade predchádzajúceho odvolacieho a dovolacieho konania dovolací súd poznamenáva, že je síce pravdou, že toto uznesenie nebolo najvyšším súdom zrušené uznesením z 31. marca 2015. Túto skutočnosť ale zohľadnil Krajský súd v Košiciach v uznesení z 15. decembra 2015 č. k. 5 Co/517/2013-497, ktorým znova po citovanom zrušujúcom rozhodnutí najvyššieho súdu, rozhodol o náhrade trov dovolacieho a odvolacieho konania. V tomto uznesení totiž o náhrade trov žalobcu týkajúcich sa predchádzajúceho odvolacieho a dovolacieho konania nerozhodol práve z dôvodu, že uznesenie krajského súdu z 30. decembra 2013 nebolo zrušené. Za tejto situácie sa javí ako neefektívne dodatočne toto uznesenie krajského súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie, v ktorom by krajský súd o týchto nerozhodnutých trovách žalobcu musel znova (s rovnakým výsledkom) rozhodnúť.

16. Dovolací súd úspešnému žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, lebo mu v tomto konaní žiadne trovy nevznikli.

17. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.